

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

ΟΔΗΓΟΣ ΓΙΑ ΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ της Σχολικής Μονάδας

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ 21+:

<http://iep.edu.gr/el/psifiako-apothetirio/skill-labs>

Το Σχέδιο Δράσης της σχολικής μονάδας

Στόχος της δράσης «Εργαστήρια Δεξιοτήτων» είναι να δημιουργηθεί μια εκπαιδευτική πλατφόρμα για τις δεξιότητες του 21^{ου} αιώνα ώστε όλοι οι μαθητές και οι μαθήτριες, τα παιδιά, σε κάθε νηπιαγωγείο, δημοτικό και γυμνάσιο της χώρας, κάθε χρόνο κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους, να καλλιεργούν σταδιακά και ανάλογα με την ηλικία τους δεξιότητες του 21^{ου} αιώνα.

Για το σκοπό αυτό, το Ι.Ε.Π διεξήγαγε πιλοτική έρευνα, καθ' όλη τη διάρκεια του σχολικού έτους 2020 -2021 με σκοπό να «χτίσει» ένα πρόγραμμα σπουδών «Εργαστηρίων Δεξιοτήτων» για κάθε τάξη. Το πρόγραμμα σπουδών των «Εργαστηρίων Δεξιοτήτων» οφείλει να είναι ένα **πλαίσιο ανοικτών προγραμμάτων, ένα πρόγραμμα διαδικασιών**, εμπειριών και δράσεων. Με βάση τα αποτελέσματα της πιλοτικής εφαρμογής δημιουργήθηκε επιμορφωτικό πρόγραμμα για τους εκπαιδευτικούς της υποχρεωτικής εκπαίδευσης (Νηπιαγωγείο – Δημοτικό Γυμνάσιο) στο οποίο παρουσιάζεται η μεθοδολογία καλλιέργειας δεξιοτήτων του 21^{ου} αιώνα καθώς και πλαίσιο ανοικτών προγραμμάτων ως παραδείγματα για χρήση στη σχολική τάξη.

Για το σκοπό αυτό εκπονείται το Σχέδιο δράσης Σχολικής Μονάδας για την εφαρμογή των εργαστηρίων Δεξιοτήτων σε κάθε τάξη/τμήμα.

Ένταξη και κατάρτιση Σχεδίου Δράσης για τα Εργαστήρια Δεξιοτήτων από την κάθε σχολική μονάδα.

Ο σχεδιασμός, ο χρονοπρογραμματισμός, ο συντονισμός και η υλοποίηση του Σχεδίου Δράσης πραγματοποιείται από την οικεία σχολική μονάδα, τηρώντας την παιδαγωγική αυτονομία σε όλα τα στάδια υλοποίησης: εμπλοκή των εκπαιδευτικών, μαθητών και μαθητριών σε δράσεις της επιλογής τους, επικέντρωση των δράσεων στις παιδαγωγικές και εκπαιδευτικές ανάγκες της σχολικής μονάδας και σύμφωνα με τις αποφάσεις της.

Με κριτήριο τη φύση των επιστημονικών πεδίων που καλύπτουν τα Εργαστήρια Δεξιοτήτων, στην περίπτωση θεματικού κύκλου εργαστηρίων, στον οποίο οι υποθεματικές του διαφοροποιούνται λόγω αντικειμένου, είναι δυνατή η εναλλαγή των εκπαιδευτικών σε διαφορετικά τμήματα κατά τη διάρκεια των εργαστηρίων, εφόσον αυτό καθίσταται λειτουργικά εφικτό για την συγκεκριμένη σχολική μονάδα.

Τέλος, ιδιαίτερα στη Γ΄ Γυμνασίου συνίσταται η επιλογή και υλοποίηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων σχετικών με επιλογές επαγγελματών, επιχειρηματικές ιδέες και εφαρμογές νέων τεχνολογιών.

Λειτουργίες-Σκοπιμότητα του Σχεδίου Δράσης της σχολικής μονάδας

Το προτεινόμενο Σχέδιο Δράσης της σχολικής μονάδας στοχεύει να υποστηρίξει το σύλλογο Διδασκόντων και Διδασκουσών στο σχεδιασμό και στην διαμόρφωση ενός αντίστοιχου των προδιαγραφών της «Πλατφόρμας 21: Εργαστήρια Δεξιοτήτων» ετήσιου εκπαιδευτικού σχεδίου στο οποίο αποτυπώνονται:

- A)** ο σκοπός και οι δραστηριότητες των σχεδίων δράσης των τμημάτων της σχολικής μονάδας συνοπτικά και συνολικά σε ένα ενιαίο σκεπτικό
- B)** οι ανάγκες στις οποίες απαντά το Σχέδιο δράσης της σχολικής μονάδας και **το γενικό όφελος ως προς το σχολικό κλίμα**
- Γ)** οι συνεργασίες με φορείς και εκπαιδευτές, με γονείς και στο σύλλογο γονέων, με όμορες

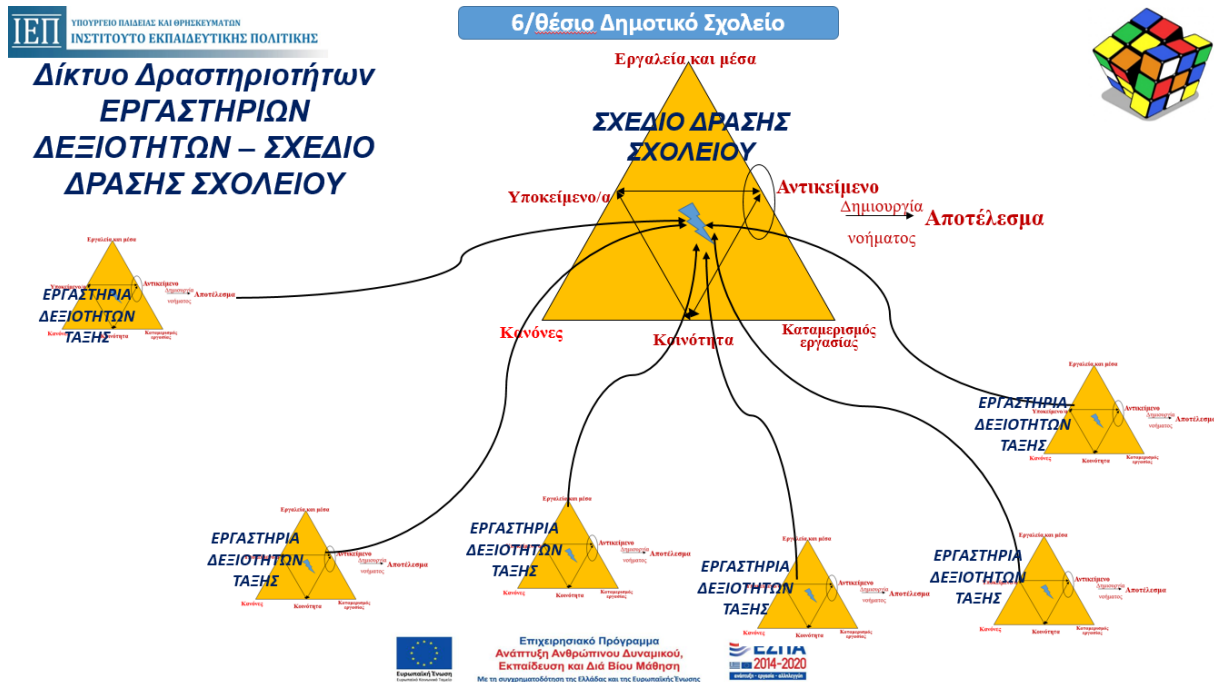

σχολικές κοινότητες

Δ) οι εκδηλώσεις διάχυσης, ενημέρωσης της σχολικής κοινότητας και της τοπικής κοινότητας ως προς τα αναμενόμενα αποτελέσματα και προϊόντα αυτής της δράσης και οι εκδηλώσεις παρουσίασης και διάχυσης.

Η Μεθοδολογία του Σχεδίου Δράσης της σχολικής μονάδας

Το Σχέδιο Δράσης αποτελεί συλλογική δραστηριότητα. Η δραστηριότητα είναι κοινωνική πρακτική που προσανατολίζεται στο αντικείμενο και στο προσδοκώμενο αποτέλεσμα. Το αντικείμενο μεταβάλλεται στον στόχο της δραστηριότητας που προσπαθούν να επιτύχουν τα άτομα. Μια συλλογική δραστηριότητα μπορεί να πραγματοποιηθεί μόνο με τον επιμερισμό εργασίας μεταξύ των μελών μιας κοινότητας δηλαδή, με την ανάθεση των διαφόρων δράσεων σε διαφορετικούς συμμετέχοντες. Αυτό απαιτεί κανόνες που ρυθμίζουν την ανταλλαγή και την αλληλεπίδραση μεταξύ των συμμετεχόντων. Η πολιτιστική σημασία και η προσωπική αίσθηση της ατομικής προσφοράς μπορεί να αποκρυπτογραφηθεί κοιτάζοντας μόνο μέσα από το πλαίσιο των δραστηριοτήτων που πραγματοποιεί το άτομο. Αυτό που προκύπτει είναι ένα μοντέλο της δραστηριότητας ως ένα δυναμικό διαμεσολαβούμενο σύστημα

Οι ανθρώπινες δραστηριότητες πραγματοποιούνται, εξελίσσονται και συνεπώς εντάσσονται σε ένα συγκεκριμένο πλαίσιο (context) εκτός του οποίου είναι αδύνατο να γίνουν κατανοητές. Το ελάχιστο κατάλληλο πλαίσιο μέσα στο οποίο εντάσσονται οι ατομικές ή ομαδικές πράξεις συνιστά τη δραστηριότητα ως την πιο απλή μονάδα ανάλυσης (Engeström, 1999).

Έτσι πραγματοποιούνται:

- συνεδρίαση του συλλόγου διδασκόντων στην αρχή της σχολικής χρονιάς
- διερεύνηση στην πλατφόρμα
- ενημέρωση/ εκπαίδευση από φορείς και εκπονητές
- συνεργασία με τη διεύθυνση κλπ

Προγραμματισμός, υλοποίηση και ολοκλήρωση του Σχεδίου Δράσης της σχολικής τάξης και της σχολικής μονάδας

- Από την έναρξη του διδακτικού έτους και το αργότερο έως 30 Σεπτεμβρίου, στο πλαίσιο του ετήσιου προγραμματισμού της σχολικής μονάδας, πραγματοποιείται ειδική συνεδρίαση του Συλλόγου Διδασκόντων για τον προγραμματισμό του ετήσιου Σχεδίου Δράσης της σχολικής μονάδας αναφορικά με τα Εργαστήρια Δεξιοτήτων. Για τον σκοπό αυτό, ορίζεται ο/η υπεύθυνος/η εκπαιδευτικός ανά τμήμα, ο/η οποίος/α σχεδιάζει την εφαρμογή των Εργαστηρίων Δεξιοτήτων ανά Θεματική Ενότητα και κύκλο Δεξιοτήτων. Το σύνολο των Εργαστηρίων Δεξιοτήτων των τμημάτων ανά τάξη περιλαμβάνονται στο συνολικό Σχέδιο Δράσης της σχολικής μονάδας, την εποπτεία του οποίου έχει ο διευθυντής/ντρια, προϊστάμενος/η της σχολικής μονάδας.

Ενέργειες που πρέπει να προηγηθούν της ειδικής συνεδρίασης του Συλλόγου Διδασκόντων για τον προγραμματισμό του ετήσιου Σχεδίου Δράσης της σχολικής μονάδας αναφορικά με τα Εργαστήρια Δεξιοτήτων είναι οι ακόλουθες:

- - Πλοήγηση προετοιμασίας των εκπαιδευτικών ανά τάξη στην ιστοσελίδα του ΙΕΠ και γνωριμία με το υποστηρικτικό και εκπαιδευτικό υλικό, τις προτεινόμενες δραστηριότητες, τις δεξιότητες που θα καλλιεργηθούν..
- - Διερεύνηση του προφίλ του τμήματος και των αναγκών και των επιθυμιών των μαθητών και μαθητριών και επιλογή του επιμέρους θέματος για κάθε Θεματικό Κύκλο και της σειράς που θα προσεγγιστούν.
- - Συνεργασία με τον/τη εκπαιδευτικό του άλλου τμήματος/των άλλων τμημάτων της ίδιας τάξης ή και άλλων τάξεων και τις κοινές ή άλλες ειδικότητες.
- - Συζήτηση στο σύλλογο διδασκόντων της προϋπάρχουσας εμπειρίας του σχολείου και ανάδυση του προφίλ του σχολείου και του αναγκών του. Καταγραφή των δυνατών, αδύνατων σημείων, των αναγκών και της προτεραιοποίησής τους.
- Η διαμόρφωση των Εργαστηρίων Δεξιοτήτων του τμήματος περιλαμβάνει υποχρεωτικά στη διάρκεια του σχολικού έτους την υλοποίηση των τεσσάρων (4) Θεματικών Κύκλων με περιεχόμενο, το οποίο αντλείται από την <http://iep.edu.gr/el/psifiako-apothetirio/skill-labs>, [ΟΠΣ Επιμόρφωσης - Ι.Ε.Π.: Όλες οι δράσεις \(iep.edu.gr\): https://elearning.iep.edu.gr/study/course/index.php?categoryid=62](https://elearning.iep.edu.gr/study/course/index.php?categoryid=62) του ΙΕΠ. Σημειώνεται, ότι η επιλογή των εργαστηρίων που θα συμπεριληφθούν σε κάθε Θεματική Ενότητα είναι μια δυναμική διαδικασία που στην πορεία μπορεί να αναπροσδιορίζεται με βάση τις αναδυόμενες ανάγκες των μαθητών κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους. Αυτό σημαίνει ότι στην πρώτη ειδική Συνεδρίαση του σχολικού έτους προτεραιότητα δίνεται στον καθορισμό των εργαστηρίων της πρώτης Θεματικής Ενότητας που θα επιλεγεί και στις προϋποθέσεις που απαιτούνται για να υλοποιηθούν αυτά τα εργαστήρια με τον βέλτιστο τρόπο, όπως επίσης προχωρεί και ο προγραμματισμός των άλλων τριών Θεματικών Ενοτήτων. Στην υλοποίηση των εργαστηρίων των επόμενων Θεματικών Κύκλων λαμβάνεται υπόψη η εμπειρία της υλοποίησης των εργαστηρίων του πρώτου κύκλου υλοποίησης των εργαστηρίων.
- Το Σχέδιο υλοποίησης των Εργαστηρίων του κάθε τμήματος συμπληρώνεται με τα απαραίτητα στοιχεία κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους. Στο πλαίσιο αυτό, συντάσσεται σχετικό πρακτικό του Συλλόγου Διδασκόντων, αντίγραφο του οποίου κοινοποιείται στην οικεία Διεύθυνση Εκπαίδευσης. Στο πρακτικό αναφέρονται α) οι γενικές κατευθύνσεις και προσανατολισμοί που επιλέχθηκαν με βάση την ανάλυση αναγκών των μαθητών και της σχολικής μονάδας για το σύνολο των Εργαστηρίων Δεξιοτήτων των τάξεων το συγκεκριμένο σχολικό έτος, β) ο αριθμός

των Εργαστηρίων Δεξιοτήτων τμημάτων που θα υλοποιηθούν β) βασικά στοιχεία για τα Εργαστήρια Δεξιοτήτων κάθε τμήματος, δηλαδή οι επιμέρους θεματικές των τεσσάρων Θεματικών Ενοτήτων και ο/η εκπαιδευτικός ή οι εκπαιδευτικοί που θα υλοποιήσουν τα αντίστοιχα εργαστήρια, με αναφορά στις αναθέσεις για το γυμνάσιο.

- Κατά τη λήξη του σχολικού έτους παρουσιάζεται το **συνολικό Σχέδιο Δράσης** της Σχολικής Μονάδας με το υλικό και τα προϊόντα της εργαστηριακής δουλειάς και αναδεικνύονται οι ικανότητες στις οποίες ενεπλάκησαν οι μαθητές και οι μαθήτριες. Στο πλαίσιο αυτό, δύνανται να διοργανωθούν εκδηλώσεις, παρουσιάσεις για τις καλλιτεχνικές δημιουργίες και τις εφαρμογές, συζητήσεις των μαθητών/μαθητριών, των εκπαιδευτικών και των γονέων, κ.ά. Επίσης, μπορεί να προσκληθούν φορείς που έχουν διαθέσει υλικό στο πλαίσιο της Σχεδίου Δράσης, καθώς και τα μέλη της ευρύτερης κοινότητας του σχολείου (τοπική κοινωνία, σύλλογοι, εκπαιδευτικοί όμιλοι, κ.ά.) για τη διάχυση των αποτελεσμάτων και την ευαισθητοποίηση της τοπικής κοινωνίας και την ενεργό σύνδεση του σχολείου με την ευρύτερη κοινότητα. Για τη βέλτιστη δημοσιοποίηση των Εργαστηρίων Δεξιοτήτων δύνανται να πραγματοποιούνται από μία ως τρεις δράσεις ενημέρωσης, διάχυσης, συμπεριλαμβανομένης της τελικής σχολικής εκδήλωσης.
- Το Σχέδιο Δράσης της σχολικής μονάδας αναρτάται από τον/την διευθυντή και την/τον προϊσταμένη της σχολικής μονάδας στην ιστοσελίδα του σχολείου με σκοπό την ενημέρωση της σχολικής κοινότητας και συμπληρώνεται με τα απαραίτητα στοιχεία κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους.

Από: Αποστολόπουλος Κ., Καλαϊτζίδης Δ., Χιόνη Μ. Εργαστήρια Δεξιοτήτων. Πιλοτική Εφαρμογή 2020-21. Οι διαδικασίες υλοποίησης του Πιλοτικού Προγράμματος στο Γυμνάσιο καθώς και τα Σχέδια Δράσης Σχολείου και Τμήματος. Συνεδρία Διευθυντών/τριών Γυμνασίων

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΡΑΣΗΣ ΤΗΣ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ

	<h2>ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ</h2> <h3>ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ-</h3> <p>.....</p> <p>ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ</p>
Σχολική μονάδα	Νηπιαγωγείο - Δημοτικό Σχολείο - Γυμνάσιο
Αριθμός τμημάτων	
Αριθμός μαθητών/μαθητριών σχολικής μονάδας	
Αριθμός εκπαιδευτικών σχολικής μονάδας	
Αριθμός εκπαιδευτικών που συμμετέχουν στα Εργαστήρια δεξιοτήτων	

⇒ Σημειώνονται οι υποθεματικές που έχουν καλυφθεί από όλα τα τμήματα

Ζω καλύτερα – Ευ Ζην	Φροντίζω το Περιβάλλον	Ενδιαφέρομαι και Ενεργώ - Κοινωνική Συναίσθηση και Ευθύνη	Δημιουργώ και Καινοτομώ – Δημιουργική Σκέψη και Πρωτοβουλία
<ol style="list-style-type: none"> ΥΓΕΙΑ: Διατροφή - Αυτομέριμνα, Οδική Ασφάλεια Ψυχική και Συναισθηματική Υγεία - Πρόληψη Γνωρίζω το σώμα μου - Σεξουαλική Διαπαιδαγώγηση 	<ol style="list-style-type: none"> ΥΓΕΙΑ: Διατροφή- Αυτομέριμνα, Οδική Ασφάλεια Ψυχική και Συναισθηματική Υγεία - Πρόληψη Γνωρίζω το σώμα μου - Σεξουαλική Διαπαιδαγώγηση 	<ol style="list-style-type: none"> Ανθρώπινα δικαιώματα Εθελοντισμός διαμεσολάβηση Συμπερίληψη: Αλληλοσεβασμός, διαφορετικότητα 	<ol style="list-style-type: none"> STEM/ Εκπαιδευτική Ρομποτική Επιχειρηματικότητα- Αγωγή Σταδιοδρομίας- Γνωριμία με επαγγέλματα

**Βασικός προσανατολισμός του ετήσιου Σχεδίου Δράσης
(Πλεονεκτήματα-μειονεκτήματα)**

Το όραμά μας	
Στόχοι της σχολικής μονάδας σε σχέση με τις τοπικές και ενδοσχολικές ανάγκες	<p>Αναφέρουμε</p> <p>Α) τις δεξιότητες που πρόκειται να καλλιεργηθούν</p> <p>Β) τους στόχους που καλλιεργούνται ως προς το θέμα</p> <p>Γ) τους στόχους που επιπροσθέτως θέτουμε ή σε αναφορά με το πρόγραμμα σπουδών των γνωστικών αντικειμένων (προεραϊτικά)</p>

Ο ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΩΝ ΑΝΑ ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

	Περιγράφουμε αδρά τις αποφάσεις του συλλόγου διδασκόντων
<p>ως προς τη Θεματική Ενότητα</p> <p>Ζω καλύτερα- Ευ ζην</p>	
<p>ως προς τη Θεματική Ενότητα</p> <p>Φροντίζω το Περιβάλλον</p>	
<p>ως προς τη Θεματική Ενότητα</p> <p>Ενδιαφέρομαι και Ενεργώ- Κοινωνική Συναίσθηση και Ευθύνη</p>	
<p>ως προς τη Θεματική Ενότητα</p> <p>Δημιουργώ και Καινοτομώ- Δημιουργική Σκέψη και Πρωτοβουλία</p>	

Αναμενόμενο όφελος ως προς το σχολικό κλίμα	
Ειδικότερα οφέλη	
Αναμενόμενο αντίκτυπο για την ανάπτυξη της σχολικής κοινότητας	
Αντίκτυπο στην τοπική κοινότητα	
Προσαρμογές για τη συμμετοχή και την ένταξη όλων των μαθητών	Αναφέρονται οι πιο ενδεικτικές αν δεν έχουν αναφερθεί νωρίτερα
Φορείς και άλλες συνεργασίες που θα εμπλουτίσουν το σχέδιο δράσης	
Τελικά προϊόντα που θα στο τέλος του σχολικού έτους	
Εκπαιδευτικό υλικό και εργαλεία που χρησιμοποιήθηκαν εκτός της Πλατφόρμας των Εργαστήρια Δεξιοτήτων του ΙΕΠ.	

ΑΝΑΣΤΟΧΑΣΜΟΣ - ΤΕΛΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

1. Τελική αξιολόγηση της υλοποίησης των τεσσάρων Θεματικών Ενοτήτων

Κείμενο 100 λέξεων (με βάση την αξιολόγηση και τον αναστοχασμό) στην μορφή λίστας για κάθε Θεματική Ενότητα

 Ζω καλύτερα- Ευ ζην	 Φροντίζω το Περιβάλλον	 Ενδιαφέρομαι και Ενεργώ- Κοινωνική Συναίσθηση και Ευθύνη	 Δημιουργώ και Καινοτομώ- Δημιουργική Σκέψη και Πρωτοβουλία

2. Οφέλη συνολικά από την υλοποίηση του Σχεδίου Δράσης

(σε συνάφεια με την αρχική ανάλυση αναγκών)

ως προς το σχολικό κλίμα γενικά	
ως προς τη ανάπτυξη της σχολικής κοινότητας (μαθητές, εκπαιδευτικοί, γονείς)	
ως προς την τοπική κοινότητα	

3. Δυσκολίες – Εμπόδια κατά την υλοποίηση της πιλοτικής εφαρμογής του προγράμματος

Δυσκολίες και εμπόδια, σύντομη περιγραφή (ξεπεράστηκαν / ήταν ανυπέρβλητα)	
---	--

Προτάσεις

Στη μορφή λίστας (150 λέξεις)

-
-
-
-
-